

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 26 mei 2008 (29.05)
(OR. en)**

**9416/1/08
REV 1**

**JAI 242
ECOFIN 178
TRANS 148
RELEX 310
ECO 57
PESC 564
COTER 29
COSDP 384
PROCIV 64
ENER 143
ATO 40
DATAPROTECT 24
TELECOM 70**

NOTA

van: de coördinator voor terrorismebestrijding

aan: het Coreper/de Raad/de Europese Raad

Betreft: Uitvoering van de strategie en het actieplan inzake terrorismebestrijding

Verslag van de coördinator voor terrorismebestrijding - Uitvoering van de strategie en het actieplan inzake terrorismebestrijding

Dit verslag is een antwoord op het verzoek van de Europese Raad om iedere zes maanden een verslag te krijgen over de uitvoering van het actieplan inzake terrorismebestrijding dat in juni 2004 is aangenomen¹. De nota bevat een samenvatting van de sinds december 2007 geboekte vooruitgang, en de stand van zaken betreffende de ratificatie van overeenkomsten en de uitvoering van de als prioritair beschouwde wetgevingsbesluiten, die in ADD 1² nader worden vermeld.

¹ De meest recente versie van het actieplan inzake terrorismebestrijding staat in doc. 7233/1/07 REV 1.

² Het meest recente verslag staat in 15411/1/07.

In december 2005 heeft de Europese Raad de terrorismebestrijdingsstrategie van de Europese Unie aangenomen, die het raamwerk vormt voor de activiteit van de EU op dit gebied ¹. Het strategische engagement van de Unie bestaat erin terrorisme mondiaal te bestrijden met inachtneming van de mensenrechten, en Europa veiliger te maken en zijn burgers de mogelijkheid te bieden in een ruimte van vrijheid, veiligheid en recht te leven. In de strategie worden alle acties gegroepeerd onder vier kopjes - VOORKOMEN, BESCHERMEN, ACHTERVOLGEN en REAGEREN. In het herziene actieplan wordt hetzelfde schema gevolgd om duidelijk aan te geven wat de EU probeert te verwezenlijken en welke middelen zij daartoe zal aanwenden.

Dit verslag beschrijft de voortgang die per actie binnen dit kader is geboekt. Het bestrijkt niet de voortgang bij diverse terrorismebestrijdingsvraagstukken die het onderwerp vormen van de afzonderlijke nota van de coördinator voor terrorismebestrijding ².

Voorkomen

De eerste doelstelling van de strategie inzake terrorismebestrijding is te voorkomen dat terrorisme mensen aantrekt, door de factoren die tot radicalisering en rekrutering kunnen leiden, in Europa en op internationaal niveau, aan te pakken. Om deze doelstelling te verwezenlijken heeft de Raad in december 2005 een strategie en een actieplan ter bestrijding van radicalisering en rekrutering aangenomen, die jaarlijks worden bijgewerkt ³.

In april is de Raad een algemene oriëntatie overeengekomen over een herzien kaderbesluit inzake terrorismebestrijding, waarvan het doel is de volgende drie nieuwe misdrijven in de EU-wetgeving op te nemen: het publiekelijk uitlokken van het plegen van terroristische misdrijven, en werving en training voor terrorisme ⁴.

¹ 14469/4/05 REV 4

² 9417/08

³ Laatste actualisering 15443/07.

⁴ 8707/08

In maart 2008 heeft de Commissie haar goedkeuring gehecht aan de resultaten van drie studies over gewelddadige radicalisering, die betrekking hebben op: de factoren die gewelddadige radicalisering, vooral onder jongeren, kunnen teweegbrengen of beïnvloeden; de overtuigingen, de ideologie en het discours van gewelddadige radicalen en rekrutering en mobilisatie voor de islamitische militante beweging in Europa. Een vierde studie, die zich toespitst op de beste praktijken bij de samenwerkingsinitiatieven tussen de autoriteiten en de civiele samenleving met het oog op de voorkoming van en de reactie op gewelddadige radicalisering, die in 2007 is uitbesteed, loopt nog. De Commissie is voornemens op basis van deze studies in juli een mededeling over dit onderwerp uit te brengen.

Overeenkomstig de doelstellingen van de EU-terrorismebestrijdingsstrategie en het actieplan inzake terrorismebestrijding, en op basis van het EU-beleid jegens de landen van de Westelijke Balkan, met name het stabilisatie- en associatieproces en de door de Europese Raad in juni 2003 aangenomen Agenda van Thessaloniki, hebben de Raadsinstanties ontwerp-conclusies opgesteld over de samenwerking met de landen van de Westelijke Balkan bij de bestrijding van georganiseerde criminaliteit en terrorisme. In deze ontwerp-conclusies ¹, die naar verwachting in juni worden goedgekeurd, worden prioriteiten bepaald om de samenwerking op EU- en nationaal niveau bij de voorkoming van terrorisme, radicalisering en rekrutering en met terrorisme verband houdende zware criminaliteit, zoals handel in drugs, explosieven en wapens te versterken.

Uitgaande van de aangelegenheden die aan de orde worden gesteld in de vragenlijst van de Commissie over "maatregelen om gewelddadige radicalisering tegen te gaan" uit juli 2007 en de antwoorden van de lidstaten heeft de Groep terrorisme de laatste hand gelegd aan ontwerp-conclusies van de Raad ² betreffende versterking van de samenwerking op het gebied van de bestrijding van radicalisering en rekrutering voor terrorisme. Het voornaamste doel, zoals beschreven in de in juni 2008 door de Raad aan te nemen ontwerp-conclusies, is de voorkoming van radicalisering en rekrutering door middel van het verhogen van de kwaliteit en kwantiteit van de verzamelde en door de lidstaten gedeelde informatie, het uitvoeren van gezamenlijke initiatieven, het delen van beste praktijken, het bestuderen van de mogelijkheid van uitwerking van een methode om de doeltreffendheid van maatregelen ter bestrijding van radicalisering en rekrutering te meten en de uitwisseling van analyses en evaluaties van de overheid betreffende radicalisering en rekrutering tussen ambtenaren met bevoegdheid op deze gebieden in de gehele EU.

¹ 8529/1/08

² 9140/08

Beschermen

De tweede doelstelling van de terrorismebestrijdingsstrategie bestaat erin burgers en infrastructuur te beschermen en ons minder kwetsbaar voor aanslagen te maken, onder meer door een betere beveiliging van grenzen, vervoermiddelen en kritieke infrastructuur.

In december 2007 heeft de Raad een besluit aangenomen betreffende de volledige toepassing van het Schengenacquis, met inbegrip van de aansluiting op het SIS 1+ in negen lidstaten die in 2004 tot de EU zijn toegetreden. Door dit besluit konden de personencontroles aan de interne land- en zee grenzen op 21 december 2007 worden afgeschaft. De controles aan de luchtgrenzen in de betrokken lidstaten zijn vervolgens op 30 maart 2008 afgeschaft.

De Raad heeft in februari conclusies betreffende de ontwikkeling van de tweede generatie van het Schengeninformatiesysteem (SIS II) aangenomen, waaronder een extra mechanisme om tot aan de aanvang van de activiteiten de ontwikkeling van SIS II en informatie in de lidstaten te ondersteunen. In april zijn de conclusies van een verslag over openstaande vraagstukken in verband met SIS II bevestigd. Over de Commissievoorstellen betreffende migratie van SIS 1+ naar de tweede generatie SIS II wordt thans onderhandeld. De Commissie zal in juni 2008 een gedetailleerd schema voor de uitvoering van SIS II indienen.

Om de bescherming van de grenzen te verbeteren heeft de Europese Commissie in februari 2008 een mededeling "Voorbereiding van de volgende stappen in het grensbeheer in de Europese Unie" ingediend, waarin voorstellen worden gedaan voor nieuwe instrumenten die onlosmakelijk deel van het Europese Grensbeheer van de toekomst zouden uitmaken. De mededeling bevat voorstellen voor de invoering van een inreis-/uitreisstelsel met behulp waarvan de data waarop onderdanen van derde landen de Schengenruimte in- en uitreizen, elektronisch kunnen worden geregistreerd, voorstellen voor vereenvoudigde grensovergang voor bonafide reizigers door de invoering van automatische grensovergangsfaciliteiten voor EU-burgers en bepaalde categorieën onderdanen van derde landen, en parameters voor de mogelijke invoering van een elektronisch systeem voor reisvergunningen (ESTA). De Raad is voornemens in juni conclusies aan te nemen als respons op deze mededeling.

Naar aanleiding van besprekingen over de eerste elementen van het beleidspakket Europese programma voor de bescherming van kritieke infrastructuur (EPCIP) heeft de Raad een compromis bereikt over het richtlijnvoorstel inzake de inventarisatie van en de aanmerking als Europese Kritieke Infrastructuur en de beoordeling van de noodzaak de bescherming van dergelijke infrastructuur te verbeteren, met name met betrekking tot twee prioritaire sectoren: vervoer en energie. Het Sloveense voorzitterschap is voornemens in juni een politiek akkoord te bereiken ¹.

Vervolgen

De derde doelstelling van de Europese terrorismebestrijdingsstrategie is terroristen over de EU-grenzen heen en mondiaal te achtervolgen en op te sporen: hun plannen, reizen en communicatie te hinderen; ondersteunende netwerken te verstoren; hen de toegang tot geld en materiaal om aanslagen te plegen ontnemen en hen voor de rechter brengen.

In april heeft de Raad een politiek akkoord bereikt over een besluit om Europol tot een EU instantie om te vormen. Met dit besluit wordt het mandaat van Europol uitgebreid tot georganiseerde criminaliteit, terrorisme en alle andere vormen van grensoverschrijdende zware criminaliteit. Het wordt voor Europol op deze manier gemakkelijker om lidstaten bij te staan bij grensoverschrijdende strafrechtelijke onderzoeken ².

In afwachting van de intrekking van een voorbehoud voor behandeling door het parlement werd de Raad het eens over een algemene oriëntatie betreffende bepaalde aspecten van een ontwerp-besluit ter versterking van Eurojust, dat met name betrekking heeft op zijn samenstelling, taken, de status van zijn nationale leden en bepalingen over zijn personeel ³.

In april is tevens een politiek akkoord bereikt over een actieplan van de EU voor de versterking van de beveiliging van explosieven ⁴. Dit actieplan is onderdeel van een reeks maatregelen ter bestrijding van het terrorisme, die de Commissie in november 2007 heeft voorgesteld. Het plan volgt een alomvattende aanpak bij de bestrijding van dreigingen die verband houden met explosieven en precursoren van explosieven en één van de voornaamste doelstellingen ervan is de bestrijding van het gebruik van explosieve middelen door terroristen in de EU te verbeteren. Het actieplan voorziet in de uitvoering van verscheidene maatregelen, bijv. het opzetten van een systeem voor vroegtijdige waarschuwing betreffende explosieven, een netwerk van explosieven-opruimingseenheden (EOD-eenheden) die actief zijn in civiel verband, een Permanent Comité van deskundigen inzake precursoren en een Europese gegevensbank voor explosieven.

¹ DS 526/08

² 8296/08

³ 9114/08

⁴ 8109/08

De Raad heeft er tevens nota van genomen dat vooruitgang is geboekt betreffende een kaderbesluit ter versterking van de procedurele rechten van personen en tot bevordering van de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op beslissingen gegeven in afwezigheid van de betrokkene (verstekvonnissen) ¹. Met het voorstel wordt beoogd duidelijke, gemeenschappelijke gronden te bepalen voor het niet erkennen van beslissingen die zijn gegeven na een proces waarop de betrokkene niet persoonlijk is verschenen, en daartoe de bestaande instrumenten inzake wederzijdse erkenning te wijzigen (de kaderbesluiten betreffende het Europees aanhoudingsbevel, inzake geldelijke sancties, inzake beslissingen tot confiscatie, inzake strafrechtelijke beslissingen waarbij vrijheidsstraffen of tot vrijheidsbeneming strekkende maatregelen worden opgelegd met het oog op de tenuitvoerlegging ervan, en inzake het toezicht op proeftijdmaatregelen en alternatieve straffen).

Financiering van terrorisme

De coördinator voor terrorismebestrijding heeft het laatst in oktober 2007 een afzonderlijk verslag gemaakt over de uitvoering van de bestrijding van terrorismefinanciering ². Verklaard werd dat een besluit over een follow-up van de strategie noodzakelijk was.

In december 2007 heeft een gedachtewisseling met de lidstaten plaatsgevonden en het proces van actualisering van de strategie loopt nog. Het is de bedoeling dat de bijgewerkte strategie vóór de zomer van 2008 wordt gepresenteerd.

De formele aanneming van verscheidene wetgevingsteksten waarover de Raad tot een algemene oriëntatie is gekomen (waaronder bijv. het kaderbesluit betreffende het Europees bewijsverrijingsbevel, het kaderbesluit betreffende de organisatie en de inhoud van uitwisselingen van gegevens uit het strafregister tussen de lidstaten, het kaderbesluit betreffende de rechtsgevolgen die in een nieuwe strafrechtelijke procedure worden verbonden aan een uitgesproken veroordeling en het kaderbesluit over de bescherming van persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van de politie en justitie samenwerking in strafzaken) is vertraagd, ofwel omdat er nog voorbehouden voor behandeling door het parlement moeten worden ingetrokken ofwel omdat de procedure met het Europees Parlement nog moet worden afgerond.

¹ 9318/04

² 11948/2/07 REV 2

SitCen is de Raad en de Commissie geregeld blijven voorzien van analyses inzake ontwikkelingen met betrekking tot de terroristische dreiging. Europol heeft zijn verslag 2008 over Terrorisme: situatie en tendensen in de Europese Unie (TE-SAT) gepresenteerd.

Internationale samenwerking

In haar politieke dialoog met internationale partners is de EU de rol van de VN in de strijd tegen het terrorisme blijven ondersteunen. De EU heeft met name een belangrijke rol gespeeld bij de voorbereiding van een evaluatie van de terrorismebestrijdingsstrategie van de VN die in september van dit jaar zal plaatsvinden. De EU heeft ook haar diplomatieke stappen voortgezet om een internationale consensus te bereiken over het alomvattend VN-verdrag over internationaal terrorisme. Tijdens haar bilaterale en multilaterale dialoog heeft de EU steeds benadrukt dat bij de bestrijding van terrorisme de rechtsstaat en de mensenrechten steeds volledig in acht moeten worden genomen. Met Turkije is op hoog niveau over terrorismebestrijding overlegd.

Overeenkomstig Resolutie 1377 (2001) van de VN-Veiligheidsraad is de EU doorggegaan met het verstrekken van technische bijstand aan een groot aantal landen bij het opvoeren van hun capaciteit voor terrorismebestrijding. Met Marokko en Algerije lopen er bijzondere samenwerkings- en bijstandsprogramma's inzake terrorismebestrijding. De EU heeft haar trojka met deze twee landen laten vergaderen om de samenwerking tot dusverre te beoordelen en om over een eventuele volgende fase van gedachten te wisselen. In dit verband is een nieuwe aanpak overeengekomen. Ook worden de mogelijkheden verkend om via het stabiliteitsinstrument of de GBVB-begroting bijstand te verlenen aan derde landen.

Respons

De vierde prioriteit van de EU-terrorismebestrijdingsstrategie bestaat erin ons in een geest van solidariteit voor te bereiden op het beheersen en zoveel mogelijk beperken van de gevolgen van een terroristische aanslag, door ons vermogen om de gevolgen aan te pakken, alsook de coördinatie van de respons te verbeteren, en beter aan de behoeften van de slachtoffers tegemoet te komen.

In december juichte de Europese Raad de aanneming toe van de Beschikking tot vaststelling van een communautair mechanisme voor civiele bescherming (herschikking) ¹ en verzocht hij de Raad en de Commissie dit instrument, samen met de Beschikking tot instelling van een financieringsinstrument voor civiele bescherming ², optimaal te benutten teneinde het hoofd te kunnen bieden aan toekomstige noodsituaties van grote omvang. In dit verband zag de Europese Raad uit naar de komende Commissievoorstellen over versterking van het EU-reactievermogen op rampen ³. De desbetreffende mededeling van de Commissie is ingediend in maart 2008 ⁴ en wordt thans besproken door de bevoegde Raadsinstanties, zodat de Raad op basis daarvan conclusies kan aannemen.

Naar aanleiding van het Groenboek van de Commissie over bioparaatheid van juli 2007 ⁵, heeft de Raad in december 2007 conclusies aangenomen over de aanpak van chemische, biologische, radiologische en nucleaire risico's (CBRN) en bioparaatheid ⁶, waarin de koers wordt uitgestippeld voor 2008 en 2009 wat betreft de inspanningen om dreigingen en risico's van CBRN te voorkomen en erop te reageren volgens een op alle gevaren afgestemde aanpak, waarbij de dreiging die van terrorisme uitgaat, als prioriteit wordt erkend. Met name de Commissie, de lidstaten en het secretariaat-generaal van de Raad, met inbegrip van de coördinator voor terrorismebestrijding van de EU en de persoonlijk vertegenwoordiger van de SG/HV voor non-proliferatie, zullen hun werk voortzetten, waar nodig samen met de relevante publieke en particuliere belanghebbenden, om goede praktijken te verspreiden, de interoperabiliteit te versterken en informatie uit te wisselen tussen de verschillende systemen en structuren voor snelle waarschuwing en reactie, en het risico te verkleinen dat terroristen direct of indirect CBRN-materialen in handen krijgen. Daarnaast zullen de Commissie en het secretariaat-generaal van de Raad een inventaris opmaken van de vele EU-instrumenten die kunnen worden ingezet om de risico's en dreigingen van CBRN tegen te gaan. De Commissie heeft het overleg opgestart door een Task Force in te stellen, die in 2009 relevante beleidsmaatregelen zal voorstellen.

De voorbereidende fase van de tweede ronde van de wederzijdse evaluatie van nationale maatregelen op het gebied van terrorismebestrijding die op paraatheid en gevolgenbeheersing is toegespitst, is afgerond en de bezoeken ter plaatse beginnen in mei 2008.

¹ 11163/1/07

² 5215/07

³ 16616/1/07, punt 32

⁴ 7562/08 [COM(2008) 130]

⁵ 11951/07

⁶ 16589/07

EVDB

Op het gebied van EVDB zijn de werkzaamheden betreffende hoofddoel 2010 voortgezet. Nadat in mei 2007 een simulatie-oefening is georganiseerd tussen de EUMS en het directoraat-generaal Humanitaire hulp van de Commissie (ECHO) om de vervoersprocedures te testen, heeft er in december 2007 een gelijkaardige oefening plaatsgevonden met het waarnemings- en informatiecentrum (MIC) om de balans op te maken van de bestaande regelingen en in kaart te brengen op welke wijze in de toekomst beter kan worden samengewerkt in noodsituaties.
